

Mindig van választás

Zálog és pénzkölcsönző

Szakmabemutató információs mappa

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

FELELŐS KIADÓ: PIRISI KÁROLY

KÉSZÍTŐ: KANOVA CONSULTING

PÁLYAORIENTÁCIÓS LEKTOR: HARKÁNYI ADRIENNE

SZAKMAI LEKTORÁLÁS: ERDŐS ARANKA

A SZAKMAISMERTETŐ MAPPA A TÁMOP 2.2.2 – „A PÁLYAORIENTÁCIÓ RENDSZERÉNEK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI FEJLESZTÉSE” PROJEKT KERETÉBEN KERÜLT KIDOLGOZÁSRA.

PROGRAMVEZETŐ: BORBÉLY-PECZE TIBOR BORS

A PROJEKT AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL, AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP ÉS A MAGYAR ÁLLAM TÁRSFINANSZÍROZÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS HIVATAL
2010

www.afsz.hu
www.epalya.hu
www.eletpalya.afsz.hu

Tartalomjegyzék

A. Feladatok és tevékenységek

B. Követelmények

C. Szakképzés

**D. Kereseti lehetőségek,
elhelyezkedési kilátások**

E. Egyéb információs források

Feladatok és tevékenységek

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?
- ◆ Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia? (anyagok, szerszámok, műszerek, gépek...)
- ◆ Hol végzi a munkáját? (szabadban, műhelyben, irodában, üzletben...)
- ◆ Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga? (vevő, ügyfél, kolléga...)

Az Első Magyar Királyi Zálogház bécsi mintára szerveződött Pozsonyban. Latin nyelvű kiváltságlevelét 1773. augusztus 23-án Mária Terézia látta el kézjegyével.

A zálogház a *Domus Fiduciaria* nevet kapta. Megalakításának elsődleges célja az uzorakamat letörése volt. (Abban az időben a magyar királyság területén még sem takarékpénztár, sem bank nem működött. Kézizálogra kölcsönt csak magánszemélyek nyújtottak.) Az intézmény felügyeletét a magyar királyi Helytartótanács látta el. A vezető kinevezését a Helytartótanács felterjesztésére az uralkodó erősítette meg. A zálogház élére elsőként Engelhardt Jakab került.

Manapság olyan, pénzhiánnyal küzdő emberek veszik igénybe ezt a szolgáltatást, akiknek nemesfémből készült ékszer vagy drágakő van a birtokukban. Ha beviszik a zálogfiókokba ezt az ékszert, ott piaci értékének bizonyos részét megkapják kölcsönként. Ha ezt bizonyos időn belül visszafizetik (természetesen a kamatokkal növelt értéket), visszakapják az elzálogosított értékeiket. Amennyiben nem tudják határidőre visszafizetni ezt az összeget, módosíthatják a határidőt. Ha ezt nem teszik meg, elveszítik az ékszert, és az a zálogfiók (vagy a fiókot finanszírozó pénzüintézet) tulajdonává válik.

A zálog és pénzkölcsönző feladataival J. Andrea becsüs ismerttet meg bennünket.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

1. A zálog és pénzkölcsönző elsődleges feladata **a bevett ékszer vagy műszaki cikk értékének felbecsülése.**

Ékszerek esetén többnyire a nemesfémből készületeket veszik be zálogba,

illetve drágaköveket. Mivel ezek piaci ára állandóan változik, a zálogfiókok általában egy átlagárát határoznak meg. Az ékszer értékét az ékszer súlya, valamint az ár szorzatából tudják megállapítani.

Ha valaki bevisz a zálogfiókba egy ékszert, a zálog és pénzkölcsönző először **szemrevételezi** azt. Andrea szerint *„sajnos még napjainkban is sűrűn előfordul, hogy becsapják az embereket, és aranynak tűnő réz ékszereket adnak el nekik. Megfelelő gyakorlattal az ékszer formájából esetén már előre megállapítható, hogy milyen anyagból készült, és mekkora értéket képvisel”*

Ellenőrzi, hogy az ékszeren található-e **hatósági jelzés**, ütöttek-e bele fémjelet, és ez magyarországi, vagy pedig külföldi. *„Ha valaki nemesfém ékszert hoz be az országba, azt le kell adnia hitelesítésre a Nemesfém Hitelesítő Intézetben (NEHITI). Itt megállapítják, milyen finomságú az ékszer, és beleütik az aktuális magyar behozatali fémjelet.*

Nekünk ismerni kell az összes magyar és külföldi fémjelzést. Ezeket a jelzéseket a kiegyezés óta használják hazánkban” – magyarázza Andrea.

A használatos fémjeleket a NEHITI hivatalosan kiadja. Ezt a zálogfiókban is kihelyezik, hogy mindenki hozzáférhessen.

Szemrevételezés után **különböző módszerekkel megvizsgálja**, milyen anyagból készült az ékszer.

Ehhez használhat **karcvizsgálatot**, amikor rákarcolja az ékszert egy ún. karckőre (fekete kovapala kő). Így a királyvíz segítségével a karckövön lévő lenyomatról megállapíthatja, milyen finomságú az ékszer anyaga. Az arany finomságát karátban jelölik. Minél kevesebb ötvözőanyagot tartalmaz, annál magasabb a karátszáma, és így az értéke is.

A **királyvíz** egy savas anyag, különböző hígításban használják. *„A királyvíz az ékszerben lévő ötvözőanyagokkal lép kémiai reakcióba, és elszínezi azokat. Minél alacsonyabb az arany karátszáma, annál több benne az ötvözőanyag, és annál sötétebbre (barnára) színezi a királyvíz”* – mondja Andrea.

Ezután **ellenőrzi az ékszer súlyát**. Itt arra kell nagyon figyelni, hogy az ékszer tömör aranyból készült-e, esetleg üreges, vagy valami más anyaggal töltötték ki. Ha más fémet használtak a kitöltésére, akkor azt fel kell tudni ismerni. Ilyen esetben többnyire megkarcolják, megreszelik az ékszert, hogy a felület alatt lévő réteg aranytartalmát is meg lehessen állapítani.

„Anyagi felelősséggel is tartozom a felvett ékszerért, ezért nagyon alaposan kell végeznem a munkámat. A pénztálcám bánja, ha túlértékelek valamit” – figyelmeztet Andrea.

Drágakövek esetén a gyémántot teszterrel ellenőrzik (ez az anyag keménységét vizsgálja). A színes drágakövek bevizsgálása viszont több órás folyamat, amit nem minden zálogfiók tud helyben megoldani.

Andrea szerint *„a gyémánt a legkeményebb természetes anyag a világon. Érdekes módon az EU-ban nincs akkora értéke, mint Amerikában.”*

2. A vizsgálatok elvégzése után tudják **pontosan megállapítani az ékszer értékét, kiszámítani a kölcsönzés költségeit, illetve a kifizethető összeget**.

Ehhez már többnyire számítógépet használnak. Az árat úgy kell kialakítani a szakembernek, hogy ha az ékszert nem váltják ki, és náluk marad, még megfelelő áron tudják értékesíteni.

3. A zálog és pénzkölcsönzőnek tevékenységét is **dokumentálnia kell**. Azaz zálogjegyet állít ki, ami tartalmazza a leadott ékszer és a kölcsön paramétereit. Ha a kölcsön ideje lejárt, az ügyfél meghosszabbíthatja a zálogjegyet. Ilyenkor a futamidő lejártá után ki kell fizetnie az adott időre eső kölcsön költségeit (az alaptőkét nem). Így kiváltja a régi zálogjegyet, és újat állítanak ki neki. Ezzel elindul újra a futamidő.

4. Több fiókban a zálog és pénzkölcsönzés mellett **ékszereladással is foglalkoznak**. Egyrészt a visszamaradt ékszereket árulják, másrészt újakat is.

Ennek megfelelően a zálog és pénzkölcsönző feladatai is bővülnek. Eladóként dolgozik, kezeli a pénztárgépet, számlát ír, beárazza az ékszereket, és elhelyezi azokat.

5. **Néhány zálogfiók műszaki cikkekkel is foglalkozik.** Itt a műszaki termékek értékének megállapításához márkájukat, típusukat, gyártási számukat vizsgálják.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A zálog és pénzkölcsönző többféle anyagot és eszközt használ munkája során az ékszerek bevizsgálására. Nagyítóra van szüksége, hogy jobban lássa az ékszert. Így jobban be tudja azonosítani például a fémjelet.

Az ékszer tisztaságának, finomságának megállapításához királyvizet, karckövet, esetleg reszelőt használ. Az ékszerek súlyának megállapításához mérleget kell használnia.

A zálog és pénzkölcsönző munkáját manapság már a számítógép, az internet is segíti. Ezen eszközök megkönnyítik a dokumentálást, az ékszerek értékének kiszámolását. Segítségükkel kinyomtatja a zálogjegyeket, valamint nyomon követheti az aktuális árfolyamokat.

Számológépet használ a kölcsön összegének meghatározásához. Feladatai elvégzéséhez különböző irodai eszközöket (pl. géppapír, boríték, tűzőgép) és telekommunikációs készüléket (telefon) is igénybe vesz.

Ha a zálogfiókban ékszerjavítást is vállalnak, akkor pl. a gyűrűk méretének megállapításához úgynevezett gyűrűrudat, valamint különböző, méretmeghatározáshoz szükséges eszközöket használ.

Hol végzi a munkáját?

Munkáját belső munkahelyen, többnyire üzlethelyiségben végzi, napi 8 órában.

Munkaruhát nem kötelező viselnie, de mivel sok ügyféllel kerül kapcsolatba, a kulturált, igényes megjelenés, az ápoltság ajánlott.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A zálog és pénzkölcsönző elsősorban közvetlen kollégáival és az ügyfelekkel kerül kapcsolatba. Kollégái lehetnek más zálog és pénzkölcsönzők, illetve ötvösök, amennyiben ékszerek javításával is foglalkozik a fiók.

Munkája többnyire önálló tevékenységet jelent.

Követelmények

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?
- ◆ Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?
- ◆ Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?
- ◆ Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?
- ◆ Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?
- ◆ Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

Speciálisan az adott munkakörből adódó, egészségre ártalmas tényezők és baleseti lehetőségek, veszélyek a zálog és pénzkölcsönző pályán nem jellemzőek.

Fizikai igénybevételt a huzamos ideig tartó egy helyben ülés jelent, ami erősen terheli a hátat és a gerincoszlopot, valamint a lábak visszeresedésének veszélyével jár. A megfelelő állóképesség és teherbírás nélkülözhetetlen.

Szellemi igénybevételt jelent a koncentráció, az együttműködés a sok és sokféle emberrel való. A kommunikációs rugalmasság, udvariasság és az önfegyelem az ügyfelekkel való folyamatos kapcsolattartás alapfeltétele.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

Kifejezetten a munkakörből adódó környezeti ártalmakkal nem jár ez a munkakör.

Figyelni kell azonban a királyvíz használatára, hiszen ez sósav és salétromsav erősen maró hatású elegye.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?**A foglalkozás gyakorlásához szükséges egészségi követelmények:**

- ép beszédképesség
- ép hallás
- jó látás
- kezek/karok/ujjak megfelelő mozgásképessége

A foglalkozás gyakorlását kizáró egészségi tényezők:

- szellemi fogyatékoság
- erős mozgáskorlátozottság
- a szív és a keringési rendszer súlyosabb elváltozásai (szakorvosi vélemény alapján)
- epilepszia
- látható bőrelváltozások
- idült bőrbetegségek
- megváltozott munkaképesség
- fogyatékoság

A lábak sérülése nem zárja ki a tevékenység folytatását, tolószékhez kötött személyek is dolgozhatnak ezen a munkaterületen.

Látássérültek csak megfelelő látáskorrekció esetén dolgozhatnak ezeken a munkaterületeken (pl. szemüveg megengedett). Hallássérült jellemzően csak kommunikációra képes hallókészülékkel képes e tevékenység elvégzésére.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Mivel sok és sokféle ügyféllel kerülnek kapcsolatba, ezért a jó kommunikációs készség, a kapcsolatok kialakításának és fenntartásának képessége fontos neki.

„Munkám során gyakran kerülök konfliktushelyzetbe akaratom ellenére, mivel az ügyfelek nagy része több pénzt szeretne kapni a beadott ékszerért, mint amennyit mi fizetni tudunk érte. Ezt sokféleképpen tudják kifejezésre juttatni” – mondja Andrea.

A kezűgyesség nélkülözhetetlen, hiszen apró ékszereket is vizsgálnak (pl. fülbevalókat). Precizitás, jó megfigyelőképesség, az önálló munkavégzés és döntés képessége is szükséges e tevékenység végzéséhez.

Szakmai tudás:

- nemesfémismeret és -vizsgálat
- ékszertípusok, ötvöstechnikák ismerete,
- fémjelek ismerete,
- drágakőismeret és -meghatározás,
- stílusismeret,
- ékszerhatározás
- értékbecslés

Szakmai képességek és ismeretek:

- kommunikációs készség
- jó megfigyelő képesség
- kapcsolatteremtési és együttműködési készség,
- a nemesfém- és a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó jogszabályok ismerete

- művészettörténeti ismeretek

Szerepvállalás és elkötelezettség:

- hatékony szóbeli kommunikáció, kommunikációs eszközök alkalmazása
- határozottság, döntési képesség, magabiztos fellépés
- felelősségtudat

Milyen tárgyban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A kémia, művészettörténet és matematika tantárgyakban elért jó eredmény segíti a szakma elsajátítását.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Mivel sok emberrel kerül kapcsolatba, fontos az emberszeretet. Azoknak lehet eszményi ez a foglalkozás, akik érdeklődnek a nemesfémek, ékszerek iránt.

Szakképzés

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Mit kell tanulni a szakképzés során?
- ◆ Hol történik a szakképzés?
- ◆ Milyen iskolai előképzettségre van szükség?
- ◆ Mennyi ideig tart a szakképzés?
- ◆ Milyen költségekkel jár a képzés, és kapható-e támogatás?
- ◆ Mekkora a képzésbe felvehető létszám?

Ahhoz, hogy valaki **zálog és pénzkölcsönző** munkát tudjon ellátni, el kell végeznie a **becsüs** vagy a **régiségkereskedő** szakképesítést adó tanfolyamok egyikét. Ezek célja olyan alapképzési szinttel rendelkező szakemberek képzése, akik az elsajátított tudásanyag alapján kiváló becsüsök, illetve árverezők lehetnek. Ezen felül megszerezhetik azt az ismeretanyagot, ami a kereskedelmi munkához szükséges szakmai feladatokat és követelményeket tartalmazza.

Mit kell tanulni a szakképzés során?

1. Becsüs

A képzés középszintű szakképesítés, mellyel fizikai és szellemi munkát igénylő munkakört lehet betölteni. OKJ-száma: **52 341 02 0000 00 00**. Az elméleti és gyakorlati részek aránya 50 / 50 százalék.

Tematikai modulja:

- **a kereskedelmi egység szabályszerű működtetése**
 - baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok, higiéniai előírások ismerete
 - különböző áru- és vagyonvédelmi rendszerek jellemzői, berendezések fajtái, használata
 - az egyes áruféleségekre vonatkozó környezetvédelmi és forgalmazási követelmények ismerete
 - a pénzforgalom lebonyolításának módjai, szabályai, és a pénzkezelésre vonatkozó szabályok, pénzforgalmi nyilvántartások ismerete
 - a számlázás, nyugtaadás szabályai
 - a munkaviszony jogi szabályozása, munkaügyi nyilvántartások
 - áruforgalmi nyilvántartások, készletnyilvántartó programok kezelésének elsajátítása

- kereskedelmi, üzleti levelezés alapvető szabályai
- a számítógépek és perifériáik használata
- **a becsüs és a régiségkereskedő tevékenységéhez kapcsolódó általános feladatok**
 - a műtárgyvédelem alapvető szabályai
 - katalógusismeret
 - a felvásárláshoz, napi elszámoláshoz kapcsolódó bizonylatok formai és tartalmi követelményeinek ismerete
 - a felvásárlási, fogyasztói és kikiáltási ár kialakításának elvei,
 - vételi jegy kiállításának módja
 - a bizományi szerződések formai, tartalmi követelményeinek ismerete
 - az aukciós értékesítés jellemzői
 - vámügyi alapismeretek
 - munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelemi alapismeretek
 - a műtárgyak biztonságos tárolásának szabályai
- **ékszerek és dísztárgyak értékbecslése**
 - a művészettörténeti korok meghatározó stílusjegyei az iparművészetben
 - a nemesfémek fajtái, jellemzői, megmunkálása
 - fémjelek, ötvösjegyek, készítési technikák ismerete
 - anyagismeret, finomságvizsgálati módszerek elsajátítása
 - ötvözetszámítás
 - az értékbecsléshez használt táblázatok alkalmazása
- **drágakő-meghatározás**
 - a drágakövek keletkezése, kitermelése, jellemzői
 - a gyémánt tulajdonságai, a briliáns csiszolási formái
 - a briliáns tömeg - és színmeghatározása

- az ásványi tisztaság meghatározása
- eszköz- és műszerismeret
- az értékbecsléshez használt táblázatok alkalmazása
- **festmények értékbecslése**
 - művészettörténeti korszakok, stílusok, stílusjegyek ismerete
 - festészeti műfajok, festési módozatok az egyes korszakokban
 - festőiskolák, az egyes korszakok kiemelkedő mestereinek ismerete
 - a festészetben használt anyagok, eszközök ismerete
 - a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott módszerek elsajátítása
 - restaurálási, stílus- és ábrázolástechnikák
 - az értékbecslés módjai, a szakkatalógus használata
- **műtárgyak értékbecslése**
 - az üvegművészet történetének, fejlődésének ismerete
 - az üveggyártás alapanyagai, díszítő technikái, központjai, mesterei
 - a kerámiakészítés történetének, fejlődésének ismerete
 - a kerámiakészítés alapanyagai, díszítő technikái, a kerámiajegyek és azonosításuk módszereinek elsajátítása
 - az ötvösművesség kialakulása, fejlődése, az ötvöstechnikák és díszítő eljárások ismerete
 - fémjelek, ötvözetek ismerete
 - az ikonok szerepe, az ikonfestés technikáinak ismerete
 - a fegyverek fajtái, díszítő technikáik ismerete
- **a bútorok, szőnyegek értékbecslése**
 - bútortörténeti stílusok, bútorfajták, bútorkészítési technikák, a bútorok felületdíszítés módjainak ismerete

- az egyes fafajták jellemzői
 - a szőnyegművészet fejlődése, szőnyegfajták, készítési és díszítési technikák, stílusjegyek ismerete
 - a szőnyegkészítésnél felhasznált anyagok ismerete
 - restaurálási eljárások bútoroknál és szőnyegeknel
 - értékbecslés szakkatalógus használatával
- **zálogtevékenység**
 - a zálogkölcsön kialakításának elvei, szempontjai
 - a zálogtárgyak becsértékének meghatározása
 - a zálogjegy és a becslevél kitöltésének szabályai

Részsakképesítés:

- **drágakő-meghatározó** – OKJ-száma: **52 341 02 0100 52 01**

Elágazások:

- **bútor- és szőnyegbecsüs** – OKJ-száma: **52 341 02 0010 52 01**
- **ékszerbecsüs** – OKJ-száma: **52 341 02 0010 52 02**
- **festménybecsüs** – OKJ-száma: **52 341 02 0010 52 03**
- **műtárgybecsüs** – OKJ-száma: **52 341 02 0010 52 04**

(Forrás: Országos Képzési Jegyzék)

2. Régiségkereskedő

A képzés középszintű szakképesítés, mellyel fizikai és szellemi munkát igénylő munkakört lehet betölteni. OKJ-száma: **51 341 02 0000 00 00**. Elméleti és gyakorlati részekből áll, melyek aránya 60 / 40 százalék.

Tematikai modulja:

- **a régiségkereskedő feladatai a műtárgyak forgalmazásával kapcsolatban**

- a művészettörténeti korok meghatározó stílusjegyei az iparművészetben
- nemesfémek fajtáinak, jellemzőinek, megmunkálásának ismerete
- fémjelek, ötvösjegyek, anyagismeret, finomságvizsgálati módszerek
- az értékbecsléshez használt táblázatok alkalmazása
- a gyémánt tulajdonságainak, a briliáns csiszolási formáinak ismerete
- a méretmeghatározás és eszközei
- az értékbecsléshez használt táblázatok alkalmazása
- festészeti műfajok, festési módozatok az egyes korszakokban
- festőiskolák és az egyes korszakok kiemelkedő mestereinek ismerete
- a festészetben használt anyagok, eszközök, stílus- és ábrázolástechnikák ismerete
- az értékbecslés módjai, a szakkatalógus használata
- az üvegyártás alapanyagainak, díszítő technikáinak, központjainak, mestereinek ismerete
- a kerámiajegyek és azonosításuk módszereinek elsajátítása
- ötvöstechnikák és díszítő eljárások ismerete
- fémjelek, ötvözetek
- az ikonok szerepe, az ikonfestés technikái
- a fegyverek fajtái, díszítő technikái
- bútortörténeti stílusok, bútorfajták, bútorkészítési technikák, bútorok felületdíszítésének módjai
- az egyes fafajták jellemzői
- a szőnyegművészet fejlődése, szőnyegfajták, készítési és díszítési technikák, stílusjegyek, a készítésnél felhasznált anyagok

ismerete

- restaurálási eljárások bútoroknál és szőnyegekénél
- értékbecslés szakkatalógus használatával

• **vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése, megszüntetése**

- a vállalkozási formák jellemzői, létrehozásuk gyakorlati feladatai, az üzleti terv tartalma, felépítése
- a belső és külső források biztosításának lehetőségei
- a telephely kiválasztásának, a külső/belső arculat kialakításának szempontjai
- a szükséges létszám és munkakörök megállapításának szempontjai
- a tevékenységhez szükséges tárgyi feltételek kialakítása
- az áru- és vagyonvédelem biztosításának módjai
- a munkaszerződések megkötésére, felbontására vonatkozó előírások, szabályok, a munkatársak kiválasztásának folyamata, a béralku lefolytatása
- pénzügyi, számviteli alapfogalmak
- a finanszírozás lehetőségei, a likviditás fenntartásának módjai, a vagyonmérleg és az eredménykimutatás adatainak értelmezése, felhasználása a döntésekben
- a vállalkozás átszervezésének, valamint megszüntetésének formái, gyakorlati teendői

• **az áruforgalom lebonyolítása**

- az áruátvételnél használt eszközök működése, kezelése, az áruátvétel folyamata, szempontjai, igazolása
- árurendszerek
- szabványosítás, a szabvány fogalma, szerepe
- a minőség, minőségbiztosítás jelentősége, szerepe, a minőségre

ható tényezők

- az áru jellegének megfelelő raktározási módok, szabályok
- az egyes árucsoportok, áruféleségek jellemzői, minőségi követelményei
- az árüelőkészítés menete, az előkészítésre vonatkozó szabályok, előírások
- az árukihelyezés szabályai, az árak feltüntetésére vonatkozó szabályok
- a leltározás menete, a leltáreredmény megállapítása
- a vásárlás indítékai, a vásárlási döntés folyamata
- az értékesítési módok jellemzői, alkalmazásuk, az eladás folyamata a vevő fogadásától a vásárlás befejezéséig, a fizetetés módjai
- a fogyasztói érdekvédelem alapvető előírásai, a vevőreklamáció intézésének szabályai
- az értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatások
- a pénztárgépek használatának szabályai, az értékesítés során használt gépek, eszközök jellemzői, kezelésük szabályai

• **kereskedelmi egység szabályszerű működtetése**

- baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok, higiéniai előírások
- a különböző áru- és vagyonvédelmi rendszerek, berendezések fajtái, használatuk jellemzői
- az egyes áruféleségekre vonatkozó forgalmazási, környezetvédelmi követelmények
- a pénzforgalom lebonyolításának módjai, szabályai, a pénzkezelésre vonatkozó szabályok, a számlázás, nyugtaadás szabályai

- a munkaviszony jogi szabályozása, a jelentési kötelezettségek betartásának szabályai
 - a kereskedelmi egység működési rendjéhez kapcsolódó szabályok
 - áruforgalmi, pénzforgalmi, munkaügyi nyilvántartások, készletnyilvántartó programok
 - a kereskedelmi, üzleti levelezés alapvető szabályai
 - a számítógépek és perifériáik használata
- **a becsüs és a régiségkereskedő tevékenységéhez kapcsolódó általános feladatok**
 - a műtárgyvédelem alapvető szabályai
 - katalógusismeret
 - a felvásárláshoz kapcsolódó bizonylatok tartalmi követelményei
 - a felvásárlási, fogyasztói és kikiáltási ár megállapításának, kialakításának elvei, szempontjai
 - a vételi jegy kiállítása
 - a bizományi szerződések formai, tartalmi követelményei, az aukciós értékesítés jellemzői
 - a felvásárláshoz, napi elszámoláshoz kapcsolódó bizonylatok formai, tartalmi követelményei
 - vámügy
 - munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelemi ismeretek, a műtárgyak biztonságos tárolásának szabályai
 - **zálogtevékenység**
 - a zálogkölcsön kialakításának elvei, szempontjai
 - a zálogtárgyak becsértékének meghatározása
 - a zálogjegy és a becslevél kitöltésének szabályai

(Forrás: Országos Képzési Jegyzék)

Hol történik a szakképzés?

A képzések iskolarendszeren kívüli szaktanfolyamok, melyeket OKJ--képzéssel foglalkozó intézményekben szerveznek különböző helyszíneken.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

Szükséges iskolai végzettség a **becsüs** képzésnél az érettségi vizsga, a **régiségkereskedő** képzésnél pedig a középiskola befejező évfolyamának elvégzése. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelmény nincs, viszont egészségügyi alkalmassági vizsgálat szükséges.

Mennyi ideig tart a szakképzés?

A szakképzések tanfolyami keretek között, a képző intézménytől függően változó óraszámmal történnek. Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatok alapján mindkét képzés esetében 800 a maximális óraszám, de a tanfolyamokat indító intézmények ennél kevesebb óraszámmal oktatnak.

Milyen költségekkel jár a képzés, és kapható-e támogatás?

Az árak évente változnak, és általában nem tartalmazzák a vizsgák díját. Lehetőség van kamatmentes részletfizetésre. Az aktuális kedvezményeikről és költségeikről a tanfolyamot indító intézményeknél kell érdeklődni.

Mekkora a képzésbe felvehető létszám?

Az oktatás csoportos formában történik, és a felvehető létszámot a képzést tartó intézmény határozza meg. A becsatlakozási lehetőség folyamatos.

A szakképesítéssel kapcsolatos részletes információk megismerhetők a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapjának (www.nive.hu) Szakképzési dokumentumok és Adatbázisok menüpontja alatt, valamint a Nemzeti Pályaorientációs Portálon (www.eletpalya.afsz.hu).

Kereseti lehetőségek, elhelyezkedési kilátások

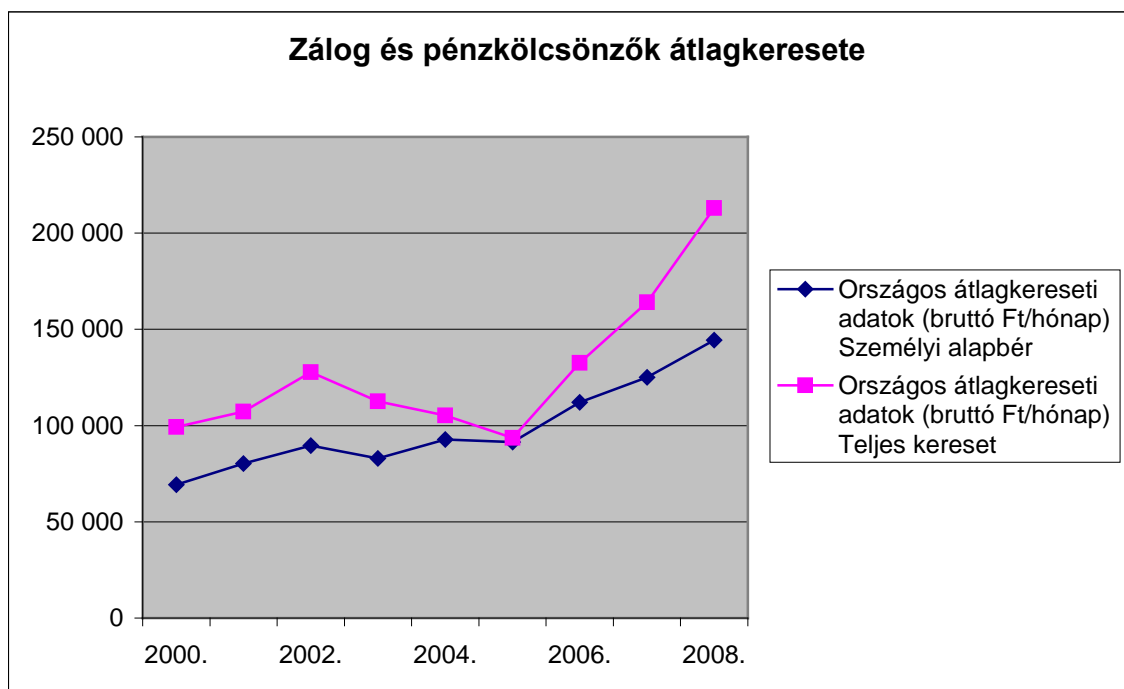
A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Hogyan alakult az átlagkereset a szakmában?
- ◆ Hányan szereztek szakképesítést az elmúlt időszakban?
- ◆ Hányan dolgoznak ebben a szakmában?
- ◆ Mekkora a munkaerő iránti kereslet ebben a szakmában?
- ◆ Hogyan alakult a munkanélküliek száma?
- ◆ Milyen más foglalkozási területre válthat át az ember viszonylag könnyen?

Hogyan alakult az átlagkereset a szakmában?

A zálog és pénzkölcsönző szakmában dolgozó alkalmazottak havi bruttó átlagkeresete 212 000 Ft körül alakult 2008-ban. Ezzel a kereseti kilátással a foglalkozás jövedelmi viszonyai az országos átlagfizetésnek megfelelnek. A fizetések változást figyelembe véve feltűnő, hogy 2005 óta megkétszereződtek az átlagbérek ebben a munkakörben.

Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

A foglalkozásra jellemző átlagkeresettel kapcsolatos információk megtalálhatók az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján: <http://foglalkozasok.afsz.hu>

Hányan szereztek szakképesítést az elmúlt időszakban?

A zálog és pénzkölcsönző végzettség több képzési típusból összetevődő rendszerben szerezhető meg, ezért csak erre a szakmára felkészítő képzés nem található. A szakma utánpótlását jelentő képzéseken elsősorban az értébecslői tevékenységet hangsúlyozzák. Négy fő képzés létezik ezen a területen, amelyek közül a becsüs alapképzésen 120 fő végzett 2008-ban a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet adatai szerint. Három szakirányú továbbképzésen pedig további 49 fő.

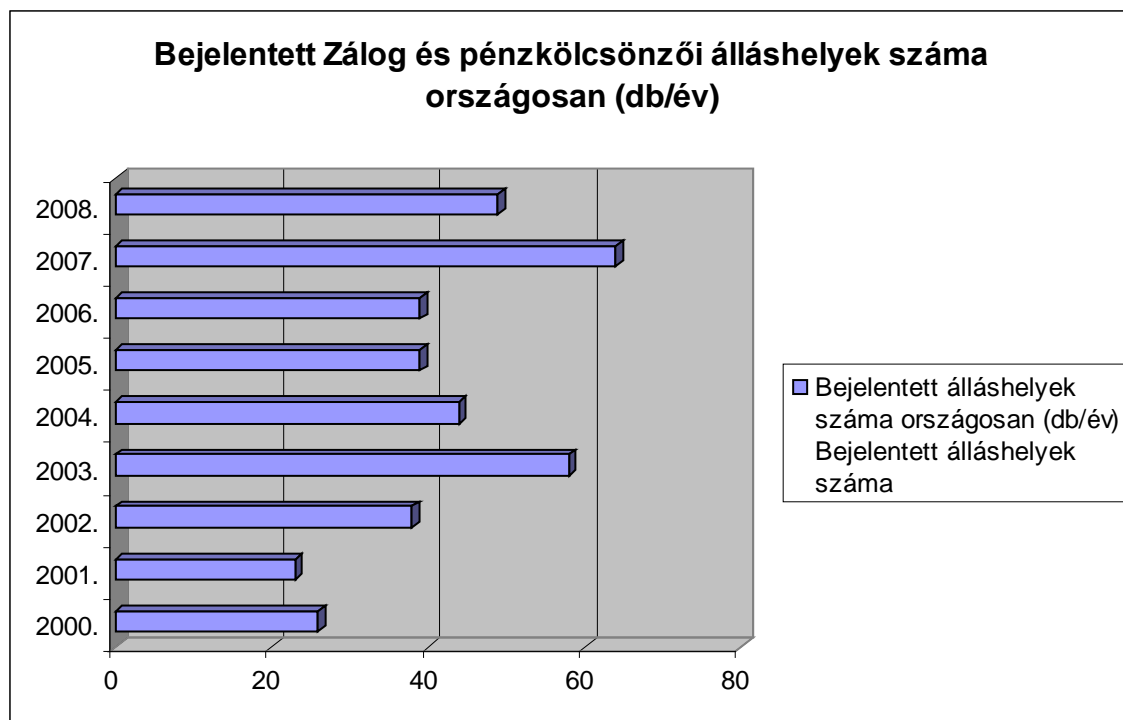
Hányan dolgoznak ebben a szakmában?

A 2008-as adatok alapján az országban 227 ember dolgozott zálog és pénzkölcsönzőként. A ténylegesen a szakmában dolgozók létszáma ennél magasabb lehet, hiszen jellemzően kisvállalkozói formában folytatják ezt a tevékenységet. Így sokan boltvezetői pozíciót bejelentve gyakorolják ezt a foglalkozást.

Mekkora a munkaerő iránti kereslet ebben a szakmában?

Rövidtávú előrejelzés a szakma iránt mutatkozó keresletről: **enyhe emelkedés**

A zálog és pénzkölcsönző iránt jelentkező kereslet lassan ugyan, de növekedett az elmúlt 10 évben. A 2000 óta eltelt időszakot figyelembe véve azonban nem látható olyan esemény a bejelentett álláshelyek számában, ami a foglalkozás jövőjét előre jelezhetné. Az átlagos évi 40 munkahely a szakma természetes változásához szükséges nagyságrendű. A foglalkozás iránti igény is alapvetően a teljes szakma kiszámítható mozgásával együtt fejlődik és bővül. A szakmának hosszú múlttal rendelkezik, és állandó piaccal.

Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

Az Európai Unió által működtetett EURES-portálon közzétett álláshirdetések az EURES-tagoktól és partnerektől származnak, ezen belül is elsősorban az európai állami foglalkoztatási szolgálatoktól. A weblapra 2005-től fokozatosan felkerül valamennyi állás, melyet az európai állami foglalkoztatási szolgálatok hirdetnek meg. Az álláshirdetések számos foglalkozás művelőinek szólnak, valamint állandó és szezonális munkalehetőségeket is kínálnak. Tájékoztatást nyújtanak továbbá többek között a pillanatnyi kereseti lehetőségekről is az egyes országokban, köztük természetesen Magyarországon is.

Elérhetőség: www.europa.eu.int/eures/index.jsp

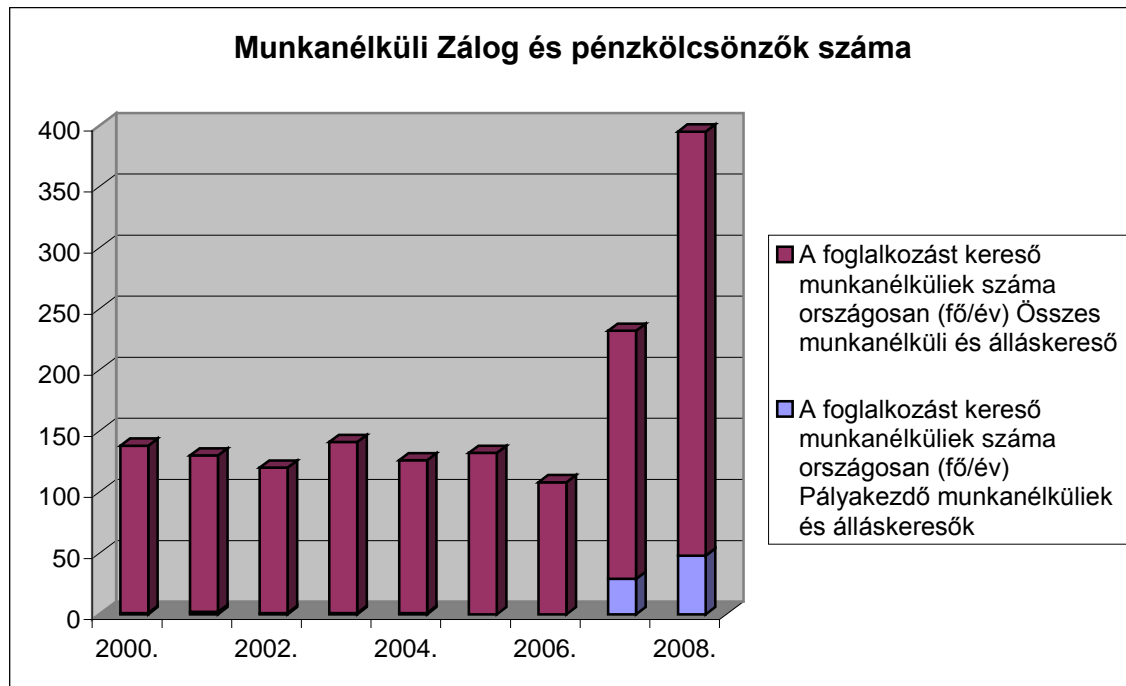
Hogyan alakult a munkanélküliek száma?

Munkanélküliek számának változása 2008-ban: **növekedés**

2000-2008 között folyamatosan növekedett a zálog és pénzkölcsönző

munkanélküliek száma. A pályakezdő munkanélküliek számát figyelembe véve kissé változatosabb a kép, de az állást keresők és szakképzettséget szerzők számának halmozódása indokolhatja az ábrán is látható emelkedési ütemet. Kilenc év alatt megháromszorozódott az állást keresők száma ebben a szakmában.

Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

További elhelyezkedésre, munkaerő-piaci tendenciákra vonatkozó adatok érhetők el a www.afsz.hu weboldal Statisztika menüpontja alatt.

Milyen más foglalkozási területre válthat át az ember viszonylag könnyen?

- Becsüs, árverező
- Drágakő meghatározó
- Ingatlanbecsüs
- Műszaki becsüs, árverező
- Ékszerbecsüs, -árverező
- Felsőruházaticikk-becsüs, -
árverező
- Ingósági szakértő

Egyéb információs források

- Kiadványok
- Elektronikusan elérhető információforrások

Hasznos információk az EUROPASS bizonyítványról:

Az Europass bizonyítvány a szakképzés során megszerzett szaktudást igazoló dokumentum. Segítségével a munkaadók és továbbképző intézmények könnyebben értelmezhetik a korábban már megszerzett szakképesítést. A bizonyítvány leírja a képesítés megszerzője által folytatott, sikeresen lezárt tanulmányok jellegét, szintjét, tartalmát. Olyan információkkal szolgál továbbá tulajdonosa szakképesítéséről, amelyeket az eredeti bizonyítványban nem tüntetnek fel:

- az adott képzésbe való belépés követelményei,
- megszerzett készségek és kompetenciák,
- az adott ország osztályzási skálája,
- továbbtanulás lehetséges következő szintje.

Formai szempontból az uniós szabványokat követi, és csak a szakképzést igazoló dokumentummal együtt érvényes. A bizonyítvány részei:

- a szakképesítés megnevezése és annak (jelenleg) angol, illetve német nyelvű fordítása,
- készségek és kompetenciák leírása,
- a bizonyítvánnyal betölthető foglalkozások köre,
- az eredeti bizonyítvány sorozatjele, sorszáma, a bizonyítvány kiállításának dátuma,
- a szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyak megnevezése és osztályzata az ötfokú osztályzási skálának megfelelően,
- a bizonyítvány megszerzésének hivatalosan elismert módjai.

A bizonyítványt a vizsgáztató intézmények adják ki. A kérelmező a minimálbér havi összegének 5%-át kitevő térítési díjat fizet érte a vizsgaszervezőnek.

A tájékozódást segítő kiadványok:

Felsőoktatási felvételi tájékoztató (Oktatási Minisztérium, Országos Felvételi Iroda)

Évente megjelenő kiadvány.

A felsőfokú tanulmányokra készülő fiataloknak és felnőtteknek összeállított tájékoztató, melynek segítségével választhatnak intézményt, szakot az egyetemek és főiskolák világából.

Magyar Közlöny (Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft.)

A Magyar Közlönyből a szakképzéssel kapcsolatos hatályos jogszabályokról lehet tájékozódni.

Felsőoktatási vizsgakövetelmények (Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht.)

Évente megjelenő kiadvány.

A kötet az érettségi kormányrendelet által meghatározott kötelező és a választható érettségi tárgyak követelményeit közli közép- és emelt szinten.

A választható tárgyak közül a gyakrabban választott és a felsőoktatási intézményekbe bejutáshoz leggyakrabban szükséges tantárgyak követelményeit ismerteti. A kötelező tárgyak vonatkozásában közli az Országos Közoktatási Intézet által összeállított érettségi feladatsorokat és azok megoldásait.

További ajánlott kiadványok:

- 200 x szép szakma (MFPI, letölthető kiadvány 2010)
- Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere – FEOR-08 (KSH, 2011. január 1-jén lép hatályba)
- Iskolaválasztás előtt 2010 (MFPI, Bp., évente megjelenő kiadvány)
- Országos Képzési Jegyzék (NSZFI, Bp., 2009)

- Százszorszép szakma (MFPI, Bp., letölthető kiadvány 2009)

Ajánlott honlapcímek:

www.afsz.hu – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapja

www.budapestedu.hu/palyavalasztas – Fővárosi Oktatási Portál: hírek, rendezvények, dokumentumok

<http://ec.europa.eu/eures> – az európai állás- és tanulmányi lehetőségekkel kapcsolatos információk felkutatását megkönnyítő portál

<http://ec.europa.eu/ploteus> – a PLOTEUS (Portal on Learning Opportunities throughout European Space) az európai tanulási lehetőségekről informál

www.epalya.hu – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat pályaorientációs és pályakorrekciós információs bázisa

www.fisz.hu – a Felvételi Információs Szolgálat (FISZ) portáloldala

www.felvi.hu – az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapja

www.fovpi.hu – a Mérei Ferenc Pedagógiai Intézet honlapja; számos információt, szolgáltatást kínálnak a pályaválasztással kapcsolatban

<http://portal.ksh.hu> – a Központi Statisztikai Hivatal honlapja, számtalan adat, információ, kimutatás többek között a munka világával kapcsolatban

www.nive.hu – a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapja

www.nyak.hu – a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ honlapja

www.npk.hu – a Nemzeti Pályainformációs Központ honlapja

www.ofi.hu az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet honlapja

www.oh.gov.hu – az Oktatási Hivatal honlapja

www.okm.gov.hu– az Oktatási és Kulturális Minisztérium honlapja

www.scholarship.hu – a Magyar Ösztöndíj Bizottság honlapja. Információk külföldi ösztöndíjakról

www.sulinet.hu – Az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. Honlapja; információk és szolgáltatások többek között diákoknak, hallgatóknak

www.szmm.gov.hu – a Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapja

www.tka.hu – a tudásközpontként működő, az EU-s támogatásokról képzéseket nyújtó, nemzeti nemzetközi oktatási-képzési pályázati programokat kezelő Tempus Közalapítvány honlapja

A gazdaság által igényelt szakmákról információk a következő oldalon szerepelnek: <http://www.oh.gov.hu/szakkepzes/szakiskolai-osztondij>.